

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา นิสัยในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน และความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ แล้วสร้างสมการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำจากตัวทำนายที่ดีที่สุด พร้อมทั้งทำการสำรวจลักษณะของเพื่อนที่คบ และการใช้เวลาของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5) สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลางเขตกรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 320 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง 160 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนชาย 55 คน นักเรียนหญิง 105 คน และกลุ่มนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ 160 คน เป็นนักเรียนชาย 80 คน นักเรียนหญิง 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes) ซึ่งศรีสมร พุ่มสะอาด พัฒนามาจากแบบสำรวจของบราวน์และโฮลทซ์แมน (Brown and Holtzman) และแบบสำรวจอีก 3 ฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีดังนี้คือ แบบสำรวจความรับผิดชอบ แบบสำรวจลักษณะของเพื่อนที่คบ และแบบสำรวจการใช้เวลา

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติต่อไปนี้คือ

1. ใช้ค่าสถิติ t-test เพื่อศึกษานิสัยในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน และความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

2. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ (Stepwise Multiple Regression) เพื่อสร้างสมการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ

3. ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายเกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนที่คบ และการใช้เวลาของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีทัศนคติต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน และความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนทั้งกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง r มีค่าดังต่อไปนี้ $r = 0.2541$, $r = 0.3972$, $r = 0.2868$ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ r มีค่าตามลำดับ ดังนี้ $r = 0.6097$, $r = 0.5027$ และ $r = 0.3900$)
5. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับตัวทำนายในกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ตัวทำนายที่เพิ่มขึ้นทีละตัว โดยเริ่มจากทัศนคติต่อการเรียน ความรับผิดชอบ และนิสัยในการเรียน ตามลำดับ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่าที่ระดับ .01 ($R = 0.3972$, $R = 0.4261$, $R = 0.4270$) แสดงว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัวสามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มสูงได้

สำหรับในกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ตัวทำนายที่เพิ่มขึ้นทีละตัว โดยเริ่มจากนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และทัศนคติต่อการเรียน ตามลำดับ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่าที่ระดับ .01 ($R = 0.6097$, $R = 0.6210$, $R = 0.6263$). แสดงว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มต่ำได้

6. จากการหากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดจากตัวทำนายทั้ง 3 ตัวในกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง พบว่ากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ พัฒนคติต่อการเรียนและความรับผิดชอบ โดยที่สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับตัวทำนาย 2 ตัวนี้ ($R = 0.4262$) มีความแตกต่างจากการทำนายด้วยทัศนคติต่อการเรียนเพียงตัวเดียวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มนี้ สามารถอธิบายได้ด้วยความแปรปรวนจากทัศนคติต่อการเรียนร้อยละ 15.78 ($R^2 = 0.1578$) ความแปรปรวนจากความรับผิดชอบต่อร้อยละ 2.38 ($R^2 = 0.0238$) สัมประสิทธิ์การทำนายทั้งกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 18.16 ($R^2 = .1816$) และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย 0.1326

สำหรับในกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำพบว่า ตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ นิสัยในการเรียนเพียงตัวเดียว โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับตัวทำนายมีค่า 0.0697 ความแปรปรวนของนักเรียนกลุ่มนี้สามารถอธิบายได้ด้วยความแปรปรวนจากนิสัยในการเรียนร้อยละ 37.18 ($R^2 = 0.3718$) สัมประสิทธิ์การทำนายทั้งกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 37.18 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย 0.20

7. สร้างสมการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำด้วยตัวทำนาย โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยและค่าคงที่ ได้สมการที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง

$$Y' = 1.8510 + 0.0047X_2 + 0.0021X_3$$

$$Z' = 0.3378Z_2 + 0.1654Z_3$$

กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

$$Y' = 0.0950 + 0.0094X_1$$

$$Z' = 0.6097Z_1$$

8. นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงส่วนใหญ่คบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ สนใจการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือมีความรับผิดชอบการทำงานดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี กระตือรือร้น เป็นกันเอง อุดมสุข ตลกขบขัน ร่าเริง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความเจริญก้าวหน้า และมีเหตุผล ตามลำดับ ส่วนน้อยคบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ มองโลกในแง่ร้าย ชอบถ้าวร้าว ชอบเล่นการพนัน ชอบดูถูกผู้อื่น มีความรับผิดชอบน้อย เฉื่อยชา เห็นแก่ตัว เก็บตัว ชอบนินทา และมีเล่ห์เหลี่ยม

สำหรับนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่คบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ ร่าเริงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ เป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี อุดมสุข ตลกขบขัน เบิกเผย กล้าแสดงออก ทำอะไรตามสบาย มีความจริงจัง และชอบร้องเพลง ส่วนน้อยคบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ เก็บตัว ไว้วางใจ มองโลกในแง่ร้าย เงียบขรึม ชอบดูถูกผู้อื่น ชอบอ่านหนังสือ ชอบการค้นคว้า ชอบเล่นการพนัน มีเล่ห์เหลี่ยม และชอบแยกตัว

9. การใช้เวลาโดยเฉลี่ยของนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า

6.1 ในรอบ 1 วันของวันธรรมดา นักเรียนใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ใช้เวลาในการเรียนร้อยละ 41.17 ในการนอนร้อยละ 30.90 ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 8.26 ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 5.42 ในการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนร้อยละ 5.21 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 5.21 และอาบน้ำแต่งตัวร้อยละ 3.82

นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 32.64 ในการเรียนร้อยละ 30.13 ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 15.21 ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 6.39 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 5.90 ในการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนร้อยละ 5.56 และอาบน้ำแต่งตัวร้อยละ 4.17

6.2 ในรอบ 1 วันของวันหยุด นักเรียนใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

× นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 37.15 ในการเรียนร้อยละ 21.39 ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 18.53 ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 10.97 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 5.76 อาบน้ำแต่งตัวร้อยละ 3.75 และเดินทางออกนอกบ้านร้อยละ 2.43

นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 38.19 ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 30.56 ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 12.29 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 6.25 ในด้านการเรียนร้อยละ 5.90 อาบน้ำแต่งตัวร้อยละ 3.96 และเดินทางออกนอกบ้านร้อยละ 2.65 ×

การอภิปรายผลการวิจัย 108 หน้า 112

1. การเปรียบเทียบนิสัยในการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีนิสัยในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 33.09$ $p < .01$ ตามตารางที่ 6) กล่าวคือ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงจะมีนิสัยในการเรียนดีกว่ากลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดีไซเดอราโตและโคสกินเนน (Desiderato and Koskinen 1969: 162-165) มอริส (Morris 1961) คอยโว (Koivo 1983: 2624-A) และนภาพร เมษรักษ์วานิช (2515: 66-67) ที่พบว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีนิสัยในการเรียนดีกว่าพวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

2. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีทัศนคติต่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 31.59$ $p < .01$ ตามตารางที่ 7) กล่าวคือ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีทัศนคติต่อการเรียนดีกว่ากลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบลดโซ (Bledsoe 1971: 121-123) วิลเลียม (William 1970: 232-237) ที่พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถสูงมีทัศนคติที่ดีต่อครู และโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถต่ำ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่ทำในประเทศไทยโดย

นภาพร เมษรักษ์วานิช (2515: 66-67) ที่พบว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีทัศนคติต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

3. การเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 34.12$ $p < .01$ ตามตารางที่ 8) กล่าวคือนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงจะมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมุลเลอร์ (Muller 1969: 495) ที่พบว่านิสิตที่เรียนดีมีความรับผิดชอบสูงกว่านิสิตที่เรียนไม่ดี บัตเตอร์เวิร์ท (Butterworth 1974: 2043-A) พบว่านักเรียนที่มีความสามารถทั่วไปสูงมีความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถทั่วไปต่ำอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิภา จตุณัย (2524: 42-43) ที่พบว่าความรู้ลึกรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

4.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ ปรากฏว่านิสัยในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก (กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง $r = 0.2541$ กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ $r = 0.6097$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบราวน์และโฮลต์ซแมน (Brown and Holtzman 1955: 75-84) โฟปแฮมและมัวร์ (Phopham and Moore 1960: 552-554) พบว่านิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และแอนสเวิร์ธ (Ainsworth 1957: 1702) ที่พบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับนิสัยในการเรียน และทัศนคติต่อการเรียน ส่วนในประเทศไทยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร เมษรักษ์วานิช (2515: 66-67) ที่พบว่า นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

4.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 (กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง $r = 0.3972$ กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ $r = 0.5027$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยส่วนใหญ่ (Brown and Holtzman 1956: 214-217; Neale Gill and Tismer 1970: 232-237; Phopham and Moore 1960: 552-554; Ainsworth 1957: 1702) ที่พบว่าทัศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ส่วนในประเทศไทยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภาพร เมษรักขานิช (2515: 66-67) ที่พบว่าทัศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

4.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง $r = 0.2868$ กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ $r = 0.3900$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บัตเตอร์เวิร์ท (Butterworth 1974: 2043-A) ที่พบว่าความรับผิดชอบต่อตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และของ วรณวิภา จตุชัย (2524) ที่พบว่าความรู้สึกรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับตัวทำนายของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ เมื่อเพิ่มตัวทำนายคือนิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อตัว พบว่ามีนัยสำคัญทุกค่าที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถร่วมกันทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บราวน์และโฮลทซ์แมน (Brown and Holtzman 1955: 75-84) คาน (Khan 1969: 216-221) กอลเลสซิช (Gallessich 1970: 173-176) และสุวิมล ร่องวาณิช (2522: 60-61) ที่พบว่า การใช้นิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน ร่วมกับตัวแปรอื่นๆสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

6. การค้นหาตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำจากตัวทำนาย 3 ตัว

6.1 กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง พบว่ากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุด

คือ ทักษะต่อการเรียน และความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวาณิช (2522: 59-62) ที่พบว่า กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนคือ เขาวนปัญญา นิสัยในการเรียน และทัศนคติต่อการเรียน และที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีความพึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน มีความรู้สึกว่าเป็นผู้นำ เคารพยกย่อง สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี และยอมรับว่าการเรียนจะช่วยให้ตนสามารถแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ และการที่ความรับผิดชอบเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดตัวหนึ่ง อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงให้ความเอาใจใส่ต่อการทำงาน การเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง และตรงต่อเวลา

6.2 กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ พบว่าตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ นิสัยในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวาณิช (2522: 59-62) ที่พบว่า นิสัยในการเรียนเป็นตัวหนึ่งในกลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนได้ และการที่นิสัยในการเรียนเป็นตัวทำนายที่ดีของกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอาจเป็นเพราะ นักเรียนกลุ่มนี้ไม่มีการจัดทำตารางเวลา ไม่รู้จักแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆอย่างเหมาะสม ไม่ตรงต่อเวลา ไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควร ทำงานโดยไม่มีภาระวางแผนล่วงหน้า จึงทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

7. จากการคบเพื่อนสนิทของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงส่วนใหญ่คบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ สนใจการเรียน มีความรับผิดชอบการงานดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี กระตือรือร้น เป็นกันเอง คุยสนุกคลุกขบขัน ไร่เรริง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความเจริญก้าวหน้า และมีเหตุผลตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เพื่อนที่คบมีทั้งลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนและค่านิยมสัมพันธภาพ นอกจากนี้ลักษณะของเพื่อนที่นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงถมนั้นส่วนใหญ่ตรงกับลักษณะของนักเรียนที่เรียนดี ซึ่ง เทเลอร์ (Taylor 1965) รวบรวมไว้ดังนี้คือ สนใจวิชาการ ตั้งใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีแรงจูงใจสูง มองโลกในแง่ดี รู้จักตัวเองในทางที่ดี

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบลทริช (Beltrich 1964: 507-513) ที่พบว่า การเลือกคบเพื่อนนั้น เด็กฉลาดจะเลือกคบเพื่อนที่ฉลาดด้วยกัน และเด็กอ่อนก็จะเลือกคบเพื่อนที่เรียนอ่อนด้วยกัน

สำหรับนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่คบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะดังนี้คือ ไร้เรื่อ เป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี คุยสนุกตลกขบขัน เปิดเผย กล้าแสดงออก ชอบทำอะไรตามสบาย ชอบสมาคม มีความจริงใจ และชอบร้องเพลง ตามลำตั้ ซึ่งเป็นลักษณะที่เน้นหนักในด้านการบินเหิงและความสะตลกสบาย การที่นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำส่วนมากเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะดังกล่าว อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำโดยปกคินแล้วอาจจะเป็นผู้ที่ขอมุ่งไปที่การเข้าสังคมมากกว่ามุ่งทางวิชาการ เบื่อโรงเรียน ครูและการเรียน มีความวิตกกังวลสูง มีความคิดเกี่ยวกับตัวเองในค่านไม้ดี เข้ากับเพื่อนได้ยาก ต้องพึ่งพาอาศัยกลุ่มเพื่อนอย่างมาก (Conger 1973: 332-334) จึงเลือกคบเพื่อนที่ให้ความเห็นใจ เข้าใจตนเอง ให้ความสนุกสนานเพื่อผ่อนคลายความวิตกกังวลต่างๆมากกว่าที่จะเลือกคบเพื่อนที่สนใจการเรียน

8. การใช้เวลาของนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า

ในรอบ 1 วันของวันธรรมดา โดยเฉลี่ยนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการเรียนร้อยละ 41.17 (9 ชั่วโมง 53 นาที) ซึ่งมากเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่นๆ ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาในการเรียนร้อยละ 30.13 (7 ชั่วโมง 14 นาที) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาเป็นอันดับสองรองจากการนอน จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการเรียนมากกว่ากลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนดี ทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้อย่างสม่ำเสมอ . เมื่อเรียนวิชาต่างๆจากโรงเรียนแล้ว พอกลับถึงบ้านก็ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาอีกครั้ง เพื่อจะได้เข้าใจดีขึ้น ถ้าอ่านแล้วยังไม่เข้าใจจะได้ไปให้ถามจากอาจารย์ที่สอนหรือเข้าไปศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดได้ พร้อมทั้งเตรียมวิชาที่จะเรียนในวันรุ่งขึ้นอีก จึงน่าจะมีส่วนทำให้ใช้เวลาในการ

ดูหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮัมฟรี (Humphery 1960: 125-131) ที่พบว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนค่าใช้เวลาในการร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน โดยการดูโทรทัศน์ ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการร่วมกิจกรรมโดยการอ่านหนังสือ

นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 30.90 (7 ชั่วโมง 25 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 32.64 (7 ชั่วโมง 50 นาที) จัดว่าเป็นเวลาที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับเด็กในวัยนี้ ดังที่ ดร. ก่อ สวัสดิพิบูลย์ (2518) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นควรได้นอน 6-8 ชั่วโมง

ในการพักผ่อนหย่อนใจ นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 8.26 (1 ชั่วโมง 59 นาที) โดยเฉพาะใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากกว่าด้านอื่นคือร้อยละ 3.47 (50 นาที) ส่วนกลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 15.21 (2 ชั่วโมง 39 นาที) โดยเฉพาะใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ถึงร้อยละ 8.47 (2 ชั่วโมง 2 นาที) ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจมากกว่ากลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำสนใจและชอบด้านบันเทิงมากกว่าด้านวิชาการ (Conger 1973: 352-353) และจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำส่วนมากใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของคลีเมน (Clemens 1983: 2216 A) และ กูดวิน (Goodwin 1983: 2825-A) ที่พบว่าเวลาที่เพิ่มขึ้นในการดูโทรทัศน์เป็นตัวแทนที่มีนัยสำคัญทางสถิติของนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ และเวลาที่ดูโทรทัศน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับสัมฤทธิผลทางการเรียน นอกจากนี้การใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากก็จะทำให้มีเวลาที่จะทำกิจกรรมอื่นๆคือ ทำการบ้าน อ่านหนังสือ นอนหลับน้อยลง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลการเรียนและสุขภาพเสื่อมโทรม (ทรรัลีย์ เทพลักษณะ 2507) ดังนั้นผู้ปกครอง และครูควรให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

โดยเฉพาะในด้านการดูโทรทัศน์ ในวันที่มีการเรียนควรให้นักเรียนใช้เวลาดูโทรทัศน์ให้น้อยลง และแนะนำให้นักเรียนรู้จักเลือกชมรายการที่ดีและมีประโยชน์หลายๆ อย่าง เพื่อให้ได้รับทั้งความรู้ ความถึก และเป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่ดีด้วย

สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจในการฟังวิทยุ นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาร้อยละ 0.90 (13 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาร้อยละ 1.74 (25 นาที) ในการฟังวิทยุ ซึ่งนับว่าเป็นเวลาที่ไม่นานนัก การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนมากจะต้องรีบเดินทางไปโรงเรียนในตอนเช้า และบางคนต้องช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน จึงไม่มีเวลาที่จะฟังวิทยุ ส่วนในตอนเย็นก็ต้องเสียเวลาในการเดินทางกลับบ้าน และบางคนต้องช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน และบางคนอาจใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ซึ่งมีรายการที่น่าสนใจและดึงดูดใจมากกว่าการฟังวิทยุ จึงทำให้นักเรียนใช้เวลาในการฟังวิทยุน้อยลง

สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาร้อยละ 0.35 (5 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาร้อยละ 0.21 (3 นาที) ในการอ่านหนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์น้อยมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่ค่อยได้เข้าห้องสมุด และที่บ้านของนักเรียนไม่ได้รับหนังสือพิมพ์ ประกอบกับหนังสือพิมพ์ไม่มีแรงดึงดูดใจเท่าที่ควร ดังนั้นครูควรแนะนำให้เรียนเข้าไปอ่านหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดให้มากขึ้น โดยให้นักเรียนหาข่าวที่น่าสนใจมาทำรายงานหรือตีพิมพ์ประกาศ หรือนำมาอภิปรายกันในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนสนใจการอ่านหนังสือพิมพ์มากขึ้น

ในการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียน นักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้เวลาในการเดินทางใกล้เคียงกัน คือ นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาร้อยละ 5.21 (1 ชั่วโมง 15 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาร้อยละ 5.56 (1 ชั่วโมง 20 นาที) ในการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียน ซึ่งก็นับว่าเป็นเวลาที่มากพอสมควร ถ้าใช้เวลาในการเดินทางให้น้อยลงจะทำให้ นักเรียนที่เวลาไปทำกิจกรรมอื่นที่ก่อประโยชน์ให้กับตัวเองมากขึ้น การที่นักเรียนใช้เวลาในการเดินทางมาก อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากบ้าน บิดามารดา

ของนักเรียนบางคนเลือกโรงเรียนให้ถูกโดยคำนึงถึงความเสี่ยงของโรงเรียน หรือเป็นโรงเรียนที่ตนได้รับการศึกษามาเป็นเกณฑ์สำคัญ โดยไม่คำนึงถึงระยะทาง จึงทำให้นักเรียนต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก สิ้นเปลืองเงินและแรงงานด้วย ฉะนั้นการเลือกโรงเรียนควรคำนึงถึงระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางด้วย ตลอดจนรัฐบาลควรจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานใกล้เคียงกัน

ในรอบ 1 วันของวันหยุด นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ ใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ คือ

ในการนอน นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาร้อยละ 37.15 (8 ชั่วโมง 55 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลา ร้อยละ 38.19 (9 ชั่วโมง 10 นาที) ในการนอน ซึ่งนับได้ว่าเป็นการพักผ่อนที่เพียงพอ หรือมากเกินไปเล็กน้อยสำหรับเด็กในวัยนี้ (ก่อน สวัสดิศตภาคีชัย 2518) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ในวันหยุดนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ต้องรีบร้อนที่จะต้องออกเดินทางเพื่อไปทำธุระ หรือไปโรงเรียนดังเช่นในวันธรรมดา ประกอบกับผลการวิจัยนี้พบว่านักเรียนส่วนมากไม่ได้ออกนอกบ้าน จึงทำให้มีเวลาในการนอนมากขึ้น

ในด้านการเรียน นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลา ร้อยละ 21.39 (5 ชั่วโมง 8 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำใช้เวลา ร้อยละ 5.90 (1 ชั่วโมง 25 นาที) ในด้านการเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงสนใจการเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน ทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้อย่างสม่ำเสมอ ทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วใน 1 สัปดาห์ บางคนอาจทำโน้ตย่อสิ่งที่สำคัญในแต่ละวิชา เพื่อประโยชน์ในการจำและประหยัดเวลาด้วย ส่วนวิชาใดที่ยังไม่เข้าใจก็ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม บางคนไปเรียนพิเศษ บางคนไปค้นคว้าในห้องสมุด เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจดีขึ้น ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำไม่ค่อยสนใจ และไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนเท่าที่ควร ส่วนมากให้ความสนใจกับการทำกิจกรรมอื่น เป็นต้นว่า ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ มากกว่าการอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮัมเฟรี (Humphery 1960: 125-131) ที่พบว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนค่าใช้จ่ายเวลาในการร่วมกิจกรรมโดยการดูโทรทัศน์ ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการอ่านหนังสือ

ในการพักผ่อนหย่อนใจ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงใช้เวลา ร้อยละ 18.53 (4 ชั่วโมง 27 นาที) โดยเฉพาะการดูโทรทัศน์ใช้เวลา ร้อยละ 12.43 (2 ชั่วโมง 59 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำใช้เวลา ร้อยละ 30.56 (7 ชั่วโมง 20 นาที) ในการพักผ่อนหย่อนใจ โดยเฉพาะการดูโทรทัศน์ ใช้เวลามากถึงร้อยละ 23.26 (5 ชั่วโมง 35 นาที) ซึ่งนับว่ากลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มาก ทำให้มีเวลาในการทำกิจกรรมอื่นๆ โดยเฉพาะกิจกรรมเรียนน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮัมเฟรี (Humphery 1960: 125-131) คลีเมน (Clemens 1983: 2216A) และกูควิน (Goodwin 1983: 2825-A) ทั้งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น (หน้า 113) นอกจากนี้การดูโทรทัศน์ ก็มีผลเสียต่อนักเรียนด้วยคือ ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม เสียเวลาในการดูหนังสือ นั่งหลับในขณะที่เรียนหนังสือ (พรสิทธิ์ เทพลักษณ์เลขา 2507) และทำให้เด็กได้รับการเรียนรู้น้อยลง เนื่องจากเวลาที่เด็กดูโทรทัศน์นั้นส่องมองอยู่ในสถานะคล้ายๆ เวลา โกลัหลับ การเรียนรู้ที่จะช่วยในการพัฒนาสมองจึงลดลง (สิรินพรรณ 2525: 8) และในระหว่างดูโทรทัศน์มีผลเสียต่อการคบค้าสมาคมและความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพราะ มัวแต่สนใจจะดูโทรทัศน์มากกว่า (Edgar 1977: 73-77) ดังนั้นผู้ปกครองควรหาสิ่งที่มีประโยชน์ให้เด็กทำดีกว่าจะให้ดูรายการ โทรทัศน์ที่ไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร เป็นต้นว่า สนับสนุนให้เด็กเล่นเกมสื่อกสมองต่างๆ วาดภาพ ระบายสี เล่นกีฬา เล่นดนตรี

สำหรับการฟังวิทยุ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงใช้เวลา ร้อยละ 2.01 (29 นาที) ในการฟังวิทยุ ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำใช้เวลา ร้อยละ 2.22 (32 นาที) ในการฟังวิทยุ ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้เวลาในการฟังวิทยุมากกว่าในวันธรรมดา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนอยู่บ้าน มีเวลาว่างมากขึ้น และมีรายการบันเทิงมากกว่าวันธรรมดา ซึ่งเป็นรายการที่นักเรียนในวัยนี้ชอบ แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็นับว่าใช้เวลาในการฟังวิทยุไม่มากนัก ทั้งๆที่วิทยุ

มีรายการที่ทำให้ประโยชน์แก่นักเรียนหลายรายการ เป็นต้นว่า ข่าว สารคดีที่น่าสนใจ การเผยแพร่ความรู้ด้านต่างๆ ถ้านักเรียนรู้จักเลือกฟังอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ยังสามารถทำงานอื่นๆไปด้วยขณะที่ฟังวิทยุ ดังนั้นผู้ปกครองและครูควรแนะนำให้ นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างในการเลือกฟังรายการวิทยุที่มีประโยชน์ต่อการเรียนและการพักผ่อนหย่อนใจ

สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจโดยการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงใช้เวลาร้อยละ 0.97 (14 นาที) ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาร้อยละ 1.81 (26 นาที) ในการเล่นกีฬา ซึ่งนับว่าเป็นเวลาน้อยมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคิด คำนานจิตร (2511: 50-53) มัทรี จันทรละออ (2514: 31-33) ผกากรอง พุทธดิลก (2517: 35-38) และโกเมศ จันทรเกษ (2522: 86-90) ที่ได้ผลตรงกันคือ นักเรียนส่วนมากสนใจกีฬาอันน้อยมาก ทั้งๆที่การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่ดีมาก นอกจากนี้ยังให้ความสนุกสนานและทำให้สุขภาพดีขึ้นด้วย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนไม่ค่อยมีเวลา อุปกรณ์ และสถานที่ที่จะเล่น หรือสนใจการดูโทรทัศน์มากกว่าการเล่นกีฬา จึงใช้เวลาในการเล่นกีฬาน้อยลง

สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจโดยการอ่านหนังสือพิมพ์ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 0.49 (7 นาที) และนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำใช้เวลาร้อยละ 0.26 (4 นาที) ซึ่งนับว่าเป็นเวลาน้อยมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะที่บ้านของนักเรียนไม่ได้รับหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ประกอบกับนักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร หรืออาจจะไม่มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาที่จะอ่านเพราะต้องช่วยทำงานบ้านหลายอย่างก็ได้ หรืออาจเนื่องมาจากใช้เวลาในการทำกิจกรรมอื่นเป็นต้นว่า ดูโทรทัศน์มาก จึงทำให้ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์น้อย ทั้งๆที่การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ทันเหตุการณ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และยังได้รับความบันเทิงพร้อมทั้งแง่คิดต่างๆ อีกด้วย ดังนั้นผู้ปกครองควรสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์บ้าง โดยผู้ปกครองที่มีฐานะดีควรจะรับหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน เพื่อให้เด็กหยิบอ่านได้ทุกวันที่มีเวลาว่าง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยนี้พบว่านิสัยในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และพบว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีนิสัยในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ดังนั้นจึงควรเสริมสร้าง ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้นักเรียนมีนิสัยที่ดีในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อสิ่งที่อาจจะทำได้ดังนี้

การสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะทำได้ ดังนี้

1. ควรจัดสถานที่เรียนและทำงานให้เป็นสัดส่วน สงบเงียบ เพื่อให้มีสมาธิในการเรียนและการทำงาน จัดให้มีแสงสว่างที่พอเหมาะ อากาศไม่ร้อนหรือหนาวจนเกินไป จัดที่นั่งให้อยู่ในท่าที่สบาย
2. แนะนำให้นักเรียนรู้จักวางแผนแบ่งเวลาเรียนและทำงาน พร้อมทั้งทำกิจกรรมอื่นๆอย่างเหมาะสม และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ในแต่ละวันให้เสร็จเรียบร้อย
3. แนะนำให้รู้จักใช้แหล่งบริการความรู้ต่างๆเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และรู้จักใช้เครื่องมืออื่นๆ เช่น ตาราง แผนที่ ฯลฯ ประกอบการศึกษาก็จะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียน อาจจะทำได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรชี้แจงความสำคัญและเป้าหมายของวิชาต่างๆให้นักเรียนทราบ เพื่อให้เด็กตระหนักในสำคัญของวิชานั้น จะไปเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในการเรียน
2. ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน พยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำตามความถนัดและความสนใจ
3. ครูต้องหาวิธีการสอนหลายๆวิธีให้เหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละวิชา และต้องคำนึงถึงวัยของนักเรียนด้วย

4. ครูควรให้ความเป็นกันเอง และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน

การสร้างควมรับผิดชอบให้กับนักเรียน อาจกระทำได้ ดังนี้คือ

ผู้ปกครอง

1. ให้ความรักที่พอเหมาะพอควร อย่างสม่ำเสมอ และมีวิธีอบรมเลี้ยงดูอย่างมีเหตุผล จะช่วยให้ เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์
2. ให้การยอมรับว่าเขาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว ให้เขามีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว
3. มีเกณฑ์ในการให้รางวัลและลงโทษเด็ก พร้อมทั้งปฏิบัติตามเกณฑ์นั้นอย่างสม่ำเสมอ

ครู อาจารย์

1. ควรจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเพื่อให้เด็กได้รับการฝึกฝนจากการกระทำจริงๆ กิจกรรมที่อาจจัดทำได้หลายอย่าง เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนที่ช่วยให้นักเรียนทำประโยชน์ให้แก่เพื่อนนักเรียน นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกจะเป็นผู้ดำเนินกิจการต่างๆด้วยตนเอง ตัดสินใจเอง ลงมือทำเอง และมีความรับผิดชอบโดยตรงในกิจกรรมของตน การจัดตั้งชุมนุมต่างๆก็เช่นเดียวกัน นักเรียนที่เป็นสมาชิกต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อภาระงานของชุมนุม เป็นต้น
2. ควรแนะนำให้นักเรียนประพฤติตัวให้ถูกต้อง เอาใจใส่เด็กที่ละเมิดกระเปียบ กฎ ข้อบังคับ ของโรงเรียน และพยายามแก้ไขพฤติกรรมที่ผิดๆ เมื่อเด็กกระทำผิดควรจัดการลงโทษอย่างเหมาะสมและยุติธรรมเพื่อให้เด็กจดจำ โดยทำอย่างจริงจังและไม่ใช้อารมณ์ สำหรับเด็กที่มีความประพฤติดี รับผิดชอบต่อภาระงานที่ครูควรให้รางวัล ซึ่งอาจจะทำโดยการพูดคุยของชมเชย ให้คะแนนความประพฤติ การให้สิทธิพิเศษ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และอาจทำให้เด็กที่มีปัญหาบางคน พยายามแก้ไขเกี่ยวกับตัวเขาเองเพื่อเขาจะได้รับรางวัลบ้าง

สำหรับการคบเพื่อนของนักเรียน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้เด็กพาเพื่อนมาที่บ้านได้ เพื่อสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกันและทำให้เด็กกล้าอุปนิสัยใจคอ และความประพฤติของเพื่อน

แต่ละคน ซึ่งจะมีผลต่อคำแนะนำในเรื่องการคบเพื่อนแก่ลูกได้เป็นอย่างดี

2. ครูควรให้คำแนะนำในการเลือกคบเพื่อน และการปฏิบัติตัวในระหว่างที่อยู่ในกลุ่มเพื่อน คอยดูแลและเอาใจใส่ความประพฤติของนักเรียนด้วย เมื่อเห็นว่าประพฤตินั้นไม่เหมาะสมก็ควรตักเตือน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความประพฤติดีขึ้น สำหรับการใช้เวลาของนักเรียน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ปกครองควรแนะนำให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆอย่างเหมาะสม และเอาใจใส่เด็กอย่างสม่ำเสมอ
2. ครูควรจัดการแนะแนวเกี่ยวกับการใช้เวลาในกิจกรรมต่างๆให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ให้มากขึ้น ควรจัดกิจกรรมบันเทิงพร้อมทั้งมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ให้แก่นักเรียนตามความเหมาะสม เช่น รายการแสดงในโอกาสพิเศษต่างๆ เพราะนักเรียนส่วนมากแบ่งเวลาไม่ถูกต้อง

3. ครูควรจัดกิจกรรมกีฬาประเภทต่างๆให้นักเรียนอย่างกว้างขวาง นอกเหนือจากกิจกรรมกีฬาที่บังคับในหลักสูตร และควรจัดสถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรให้เพียงพอด้วย

4. สื่อมวลชนควรจัดรายการหรือตีพิมพ์สิ่งที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ที่ให้ความรู้และความบันเทิงควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ถ้ามีข้อสอบมาตรฐานที่วัดสัมฤทธิผลทางการเรียน ควรนำมาใช้วัดสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน ทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์หลายๆ โรงเรียน เพื่อจะทำได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของนักเรียนได้กว้างขวางมากขึ้น และควรจัดให้กลุ่มตัวอย่างมีเพศหญิงและเพศชายในจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่ม เพราะจากผลงานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่พบว่าเพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียน

2. ควรกระทำการสำรวจการใช้เวลาของนักเรียนที่อยู่ในต่างจังหวัดบ้าง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับนักเรียนในกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้นับว่านักเรียนมีการแบ่งเวลาในกิจกรรมต่างๆเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ควรจะได้มีการศึกษาถึงการใช้เวลาของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา